Din minunile Maicii Domnului - pocăinţa lui Teofil

Întru această zi, povestirea despre pocăinţa lui Teofil, iconomul Bisericii din cetatea Adam, cea din Cilicia (Din minunile Maicii Domnului)

După venirea cea în trup a Domnului nostru Iisus Hristos, în anii 537, era, în eparhia Ciliciei, un epitrop, iconom al episcopului cetăţii Adaminilor, cu numele Teofil, om cinstitor de Dumnezeu şi cu fapte bune. El chivernisea, cu înţelepciune, averile bisericeşti şi, cu atâta frică de Dumnezeu, încât toţi îi mulţumeau. Şi voiau să-l hirotonească episcop, dar Teofil n-a primit, ca un om smerit, ce era.

Deci, arhiepiscopul, văzând socotinţa lui nestrămutată, a hirotonit episcop pe altul şi i-a spus acestuia să-i iubească pe Teofil şi să-l aibă pe el mai departe epitrop, aşa încât Teofil a trăit, multă vreme, în fapte bune.

Vrăjmaşul adevărului, însă uneltind, nişte oameni învrăjbitori au început a-l vorbi de rău, pe iconomul lor, către episcop, defăimând fapta lui cea bună. La început,

episcopul nu credea, dar de vreme ce nu încetau a-l vorbi de rău, episcopul a început a asculta defăimările lor. Şi atâta a ajuns să-l urască noul episcop pe Teofil, încât l-a izgonit cu nedreptate şi din biserică, lipsindu-l pe dânsul de toată dregătoria şi alegând epitrop pe altul.

Surparea aceasta nedreaptă, Teofil, mai întâi, a răbdat-o şi nu s-a necăjit, dar, mai pe urmă, l-a stârnit pe el dracul mâniei, zicându-i: "Te-a necinstit pe tine, episcopul, dispreţuind ostenelile tale şi făcându-te de râs şi de batjocură la toţi."

Şi, Teofil a început a lua aminte la cuvintele şi gândurile cele rele, pe care i le insuflase diavolul şi l-au adus într-atâta, încât, uitând obişnuita lui nădejde spre Dumnezeu, se împuţina cu sufletul şi, din mâhnirea cea fără măsură a căzut în deznădăjduire. Acestea, şi altele, mai multe, i-a pus vrăjmaşul în minte lui Teofil, încât l-a plecat să facă episcopului o oarecare vrăjitorie, ca să-l primească, iarăşi, în dregătoria lui, ca mai înainte.

Deci, era în acea cetate un necredincios, care făcea mari vrăjitorii. Pe acesta, l-a întrebat Teofil, dacă are puterea să-l ajute.

Şi acela i-a zis lui: "Eu te voi face să te întorci la dregătoria ta şi să ai, chiar mai multă cinste, ca înainte, numai să te închini învăţătorului meu şi să faci orice-ţi va cere el; să te păzeşti să-ţi faci cruce, că, altfel, rămânem fără de folos."

Teofil a primit, fiind biruit de mânie. Şi, ducându-se într-un loc pustiu, a început spurcatul vrăjitor să strige pe draci, care îndată, s-au adunat, mulţime nenumărată, iar, în mijlocul lor, a stat cel mai mare, cu multă îngâmfare.

Atunci a zis vrăjitorul către Teofil: "Închină-te domnului nostru."

Aceasta făcându-se, a zis vrăjitorul, către demonul cel mare: "Stăpâne al nostru, omul acesta a fost izgonit de episcopul său şi ţi l-am adus ţie, ca să-i ajuţi."

A zis demonul: "Dacă se va mărturisi rob al meu şi se va lepăda de Hristos, o să-l fac să aibă mai multă cinste decât înainte şi o să-i dau toată îndulcirea, aşa cum, cunoşti puterea mea. Numai să-şi facă înscris, cu a sa mână, cum că se leapădă de Fiul Mariei, ca să nu mă batjocorească pe urmă."

Atunci, Teofil, îngâmfat fiind de slava lumii cea deşartă şi, mai bine-zis, îngâmfat de acel începător al mândriei, a scris, nebunul, lepădarea lui de Hristos şi s-a unit cu dracul, apoi, iscălind înscrisul, i l-a dat vrăjitorului, care l-a îmbrăţişat şi l-a

sărutat, zicându-i: "Acum, ai să cunoşti puterea mea." Acestea zicând, s-a făcut nevăzut cu toate duhurile răutăţii, iar Teofil, cel lepădat şi vânzător, s-a întors în cetate.

Deci, a doua zi, l-a chemat episcopul pe Teofil şi l-a rânduit iconom, cerând de la el iertare, pentru necinstea care i-a făcut-o, şi i-a făcut metanie până la pământ, încât s-a minunat cei ce stăteau de faţă. Aceasta s-a făcut din lucrarea demonului, care s-a dus noaptea şi l-a înspăimântat.

Deci, s-a înălţat Teofil la o cinste mai mare ca cea dinainte, dar nu era smerit, ca atunci, ci mai mult, mândru şi se temeau toţi de el, şi îl cinsteau, mai ales episcopul.

Iar vrăjitorul se ducea de multe ori şi-l sfătuia să păzească făgăduinţa, faţă de acela, care i-a dat lui din nou cinstea, precum şi ca să nu cugete, în mintea lui, să se lepede de demon şi să nu se facă nemulţumitor, către acest făcător de bine al lui.

Iar nebunul acela, mai întâi, i-a mulţumit, dar, mai pe urmă, socotind adâncul pierzării pe care i l-a pricinuit, a început să-l urască, aducându-şi aminte de munca cea veşnică şi zicea, întru sine, acestea: "Vai mie, nebunul, cum am rătăcit şi m-am făcut rob vrăjmaşului, pentru cinstea aceasta vremelnică? Nu puteam eu, mai bine, să sufăr pierderea epitropiei şi să mă fi gândit, eu, cel de trei ori ticălos, la paguba fericirii celei veşnice, când mă va judeca Împăratul cel ceresc, ca să mă ardă în focul nestins? O, nebunia mea! Cine nu mă va plânge pe mine, cel fără de minte?"

Acestea gândindu-le, se tânguia, ziua şi noaptea, şi se temea să facă rugăciune, ca un nevrednic. Ci, numai plângând cu amar, zicea: *"Vai ţie, ticălosule Teofil, cum ai înnebunit, de te-ai lepădat de Stăpânul tău? Cine poate să ia înscrisul, cel scris cu mâna ta, din mâna diavolilor? Vai mie, ticălosul. Mai bine îmi era mie de s-ar fi deschis pământul, ca să mă înghită, sau să cadă văpaie din cer să mă piardă, decât să mă fi lepădat de Ziditorul şi Mântuitorul meu."*

Acestea, şi altele, mai multe, zicând, a luat puţină îndrăzneală şi nădejde de la dumnezeiasca milă, şi, ducându-se la o biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a căzut înaintea Sfintei icoane plângând cu amar, şi suspinând din adâncul inimii şi mărturisind fărădelegea lui, şi zicea, că nu se va scula de la pământ, până ce nu va vedea o cât de mică milostivire de la Maica milei. Şi, a petrecut patruzeci de zile, rugându-se. Cu ajutorul Preasfintei, care i-a dat putere să postească atâta vreme, nu a lăsat pe demonul să-i facă vreo supărare.

Deci, după patruzeci de zile, adormind, a văzut pe Doamna luminii, scăparea păcătoşilor, izvorul milei, care i-a zis: "Tu te-ai lepădat de Fiul meu, cum să mă rog eu pentru tine?"

Iar acela, cu lacrimi, i-a zis ei: *"Doamnă şi Stăpână, mântuitoarea lumii, cunosc că mare este fărădelegea mea, am greşit Stăpânului meu, dar cunosc şi milostivirea Lui, cea nemărginită, şi nemăsurata Lui iubire de oameni şi că, pentru păcătoşi, a pătimi şi pe tâlhari şi pe vameşi i-a mântuit. Măcar că fărădelegea mea este mai mare şi mai grea decât a tuturor şi mai rea, însă, la acoperământul şi ajutorul tău alergând şi la noianul milostivirii Atotînduratului Fiul al tău aruncând dez-nădejdea sufletului meu, nădăjduiesc să aflu puţină milostivire, iar, puţina mea pocăinţă şi cu marele tău ajutor, vor îndupleca nemărginită milă a Făcătorului şi Mântuitorului meu. Da, Stăpâna mea, chezaşa celor ce se pocăiesc, dă-mi mie o mică mângâiere şi, precum nu te scârbeşti de cel desfrânat, să nu întorci faţa ta de la mine, cel întinat. Şi făgăduiesc, Doamna mea, ca prin mica pocăinţă, să amăgesc pe dracul acela, pe care l-am veselit cu făgăduinţa şi unirea mea cu el, cea fără de pricepere şi nebunească. Şi, după cum am mâhnit pe îngeri, aşa, ia-răşi, să-i veselesc cu faptele pocăinţei mele, care, deşi nu va ajunge să fie mare cât este fărădelegea mea, rog milostivirea prea bunului Stăpân, care Şi-a vărsat, pen-tru păcătoşi, sângele Său, cel prea scump, să pli-nească lipsa mea. Şi pe Acela de care, pentru nebunia mea, m-am lepădat, pe Acela, din toată inima mea. Îl măr-turisesc şi Îl cred Dumnezeu şi Mântuitorul lumii. Şi sunt gata să-mi vărs sângele meu pentru dragostea Lui, ca să se încrea-dă în mărturisirea mea. Iar, pe vrăj-maşul meu îl defaim şi mă lepăd de el, iar pe tine, cinstită Împărătească a întregii zidiri, te cinstesc şi mă închin rugându-mă ţie să-mi dai ajutorul tău."*

Acestea zicând, i-a răspuns Stăpâna: "Fiindcă, iarăşi, cu tot sufletul, mărtu-riseşti pe Fiul meu, Dumnezeu adevărat, voi face rugăciune pentru tine, ca să-ţi primească pocăinţa."

Aşa zicând, s-a deşteptat Teofil şi, luând nădejde şi îndrăzneală de mântuirea sa, a adăugat lacrimi peste lacrimi.

Şi, după trei zile, iarăşi, asemenea, a văzut pe Stăpână, care a zis către dânsul, cu faţa lină: "Să te bucuri, că a primit Fiul meu pocăinţa ta, şi-ţi iartă fără-delegea. Deci, sârguieşte-te, până la sfârşitul vieţii tale, să faci lupta şi nevoinţa ta, precum se cuvine, aducându-ţi aminte de o facere de bine, ca aceasta."

Iar el mulţumind, a zis ei: *"Fiindcă mi-ai alungat întristarea mea cea nemăsurată, mă rog ţie, atotputernică Stăpână, porunceşte ca să pot lua zapisul meu cel prea*

nebunesc, spre încredinţarea iertării mele, că aceasta mă necăjeşte şi mă întristează de moarte, când îmi aduc aminte că îl are în mână vicleanul demon."

I-a zis lui Născătoarea de Dumnezeu: "Teme-te de Dumnezeu, că face voia celor ce se tem de El."

Atunci, s-a sculat cu multă bucurie, Teofil şi rugându-se alte trei zile, i s-a arătat, ca şi mai înainte, în vis, Prealăudata, zicându-i: ***"Pentru ca să te încredinţezi că ţi-a primit Domnul pocăinţa ta şi te-ai izbăvit de robia demonului, iată şi zapisul, cel scris de mâna ta."***

Iar el, deşteptându-se l-a văzut în mâinile sale, cum era făcut şi iscălit. Deci, cine va povesti veselia care l-a cuprins? Că slăvea pe Domnul şi mulţumea pururea Fecioarei, propovăduind mila cea nemăsurată a ei şi puterea cea neasemănată.

De acestea aflând episcopul, şi toţi ai cetăţii, au slăvit pe Dumnezeu, cel ce face nişte minuni ca acestea.

Iar Teofil a murit, cu totul, pentru lume, urând toate voile trupului şi lepădându-se de toată slava deşartă şi de cinstea cea vremelnică şi a slujit, în biserica Preacinstitei, toată viaţa lui, cu multă sârguinţă şi smerenie.

Şi, mutându-se din viaţă, şi-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu şi a prea curatei Maicii Sale. Şi a fost îngropat înaintea icoanei prea curatei fecioare, la locul unde şi-a adus pocăinţa.

Şi, din marea pocăinţă şi pentru alte fapte bune, au slobozit moaştele lui bună mireasmă, întru slava lui Dumnezeu, cel cu totul milostiv, şi a Maicii Lui, celui fără de prihană.

Această povestire a scris-o un ucenic al lui, Eutihian cu numele, care a fost de faţă la toate, ca să le ştim noi păcătoşii, cât poate Stăpâna îngerilor şi folositoarea noastră.

Pentru ale cărei rugăciuni să ne învrednicim fericirii celei cereşti. Amin.

(Extras din Proloagele lunii iunie, ziua 23)